

Mail:

Aan: Burgemeester & Wethouders en leden van de Gemeenteraad van de Gemeente Wassenaar

Van: [REDACTED] gastspreker, onderzoeker en auteur op WO2-terrein, samen met mijn vrouw [REDACTED]

Betreft: Educatie en project WO2 op een of meer scholen in Wassenaar

Zeer geacht college B&W, zeer geachte Raadsleden,

Op 17 april jl. heeft het college van B&W in het Raadhuis De Paauw van Wassenaar tijdens een presentatie van het rapport '*Joodse burgers in Wassenaar, onteigening en rechtsherstel*' gepleit voor een lesprogramma op lagere en middelbare scholen, waarmee in het licht van de weer oploeiende Jodenhaat, leerlingen bewust gemaakt worden van de gevaren. U vertelde u toen ook dat u er alles aan zal doen 'om de deuren op de scholen hiervoor te openen.'

In dat kader schrijf ik u deze mail, want u weet dat ik in 2021 mijn boek *Schaamte en trots in Wassenaar* (uitgever www.elikser.nl) heb gepresenteerd in de bibliotheek in Wassenaar. De burgemeester is toen een van de inleiders geweest. Dit boek gaat over mijn opa in Wassenaar voor, in en na de oorlog. Ook bent u -neem ik aan- op de hoogte van het kinderboek van mijn vrouw [REDACTED] en mij, met de titel *Onze opa's in de oorlog*. Zie hiervoor ook de meest recente digitale editie van de Wassenaarse Krant.

Ook dit kinderboek is van uitgever Elikser.

Dit kinderboek zullen wij op 24 april a.s. aan alle kinderen van groep 8 van de Bonifaciuschool in Wassenaar cadeau doen.

Wij doen dan namens Steunpunt Gast sprekers Kamp Westerbork, voor de allereerste keer een gastles op een Wassenaarse school. En daar zijn wij -als ex-Wassenaarders- natuurlijk zeer trots op! Maar ook spreken wij veel over Wassenaar op de scholen in Nederland en in Duitsland.

Sinds 2021 geven mijn vrouw [REDACTED] en ik namelijk -met grote tevredenheid- vele gastlessen over beide opa's op scholen in Nederland en Duitsland. In Nederland doen wij dit voor www.steunpuntgastsprekers.nl van Kamp Westerbork en in Duitsland voor de Förderverein Mahn- und Gedenkstätte, zie de site <https://www.gedenkstaetten-woebbelin.de>

Daarnaast geven wij lezingen in bibliotheken en voor historische verenigingen.

Op 30 april a.s. geven wij voor de derde keer samen een gastles voor Duitse leerlingen. Iedere keer op een andere school in de Duitse deelstaat Mecklenburg-Vorpommern. Dit jaar voor 100 leerlingen van een groot en oud gymnasium in Schwerin. Zie de site <https://www.fridericianum.de/index.php>. Wij doen dit voor Förderverein van Mahn- und Gedenkstätte Wöbbelin, zie de site: <https://www.gedenkstaetten-woebbelin.de> Het spreekt voor zich, dat wij ook hier zeer trots op zijn.

Maar het verhaal over mijn opa is nog niet compleet!

Zo blijkt uit een zeer recente vondst uit het Gemeentelijk Archief van Wassenaar.

In dit archief zit een brief van mijn opa, gedateerd **12 juni 1942**, aan de **heer en mevrouw** [REDACTED]. [REDACTED] is de rechterhand van NSB-leider Mussert. In deze brief verzoekt mijn opa dringend om de Wassenaarse Joodse vrouw [REDACTED], vrij te

laten uit de gevangenis. [REDACTED] is getrouwd met [REDACTED] en samen met hun dochter [REDACTED] woont zij, in de Tweede Wereldoorlog, op de Lange Kerkdam 85 in Wassenaar. Zij wordt op 9/6/42 gearresteerd wegens het niet dragen van een Jodenster in een winkel in de Langstraat.

Na haar vrijlating duikt [REDACTED] onder. Haar verdere familie wordt vermoord in Auschwitz. De redactie van het Joods Monument schrijft onder andere: [REDACTED] (1901 – 1991) is een dochter van [REDACTED] (1879-1942) en [REDACTED] (1875-1936), zij heeft ondergedoken overleefd. Haar vader is na het overlijden van [REDACTED] (1936) hertrouwd in 1938 met [REDACTED] (1888-1942). Beiden zijn in september 1942 omgebracht in Auschwitz. Haar broer [REDACTED] is op 28 februari 1943 ook in Auschwitz omgebracht.

Op dit moment weet ik nog niet veel meer over [REDACTED] en haar dochter [REDACTED]. Maar deze brief van mijn opa van 12 juni 1942 is voor mij aanleiding om verder in de archieven te gaan zoeken op het Nationaal Archief in Den Haag en in het Gemeentelijk Archief van Wassenaar. Samen met mijn vrouw [REDACTED] heb ik eerdere zoektochten gedaan naar verscheidene personen. Slachtoffers van WO2. Ook veel samen met scholieren in Duitsland (in Ludwigslust en Schwerin) en in Nederland (in Hilversum). Daarom aan u in Wassenaar nu de vraag:

Bent u bereid, samen met ons en een of meer scholieren c.q. scholen in Wassenaar, een onderzoek te starten naar de bijzondere levens van de Wassenaarse Joodse vrouw [REDACTED] en haar dochter [REDACTED]. Beiden zijn in Wassenaar overleden, resp. in 1991 en 1999?

Door zo'n onderzoek betreft u o.i. een of meer Wassenaarse scholen intensief en actief bij alle gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog, vooral ook in Wassenaar.

Wij vernemen graag uw reactie op deze vraag aan u.

Met vriendelijke groet, mede namens mijn vrouw [REDACTED],
[REDACTED]

Hilversum, 21 april 2024
[REDACTED]